

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 5h55' sáng Chủ nhật ngày 31/10/2021.

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 690

“ẤN ÁC DƯƠNG THIỆN”

“**Ấn ác dương thiện**” là ẩn đi cái xấu, khoe cái tốt. Như vậy có trái nghịch với bài học hôm trước không?

Bài học hôm trước chúng ta học là: “**Tán thán hay hủy báng người khác đều dẫn đến đọa lạc**”. Chúng ta chê bai người khác khi họ chưa đủ cảnh giới để tiếp nhận khiến họ sân hận, sẽ tạo oán thù với chúng ta. Chúng ta khen ngợi người khác khi tâm họ chưa có định lực, khiến họ mất đi cảnh giác, tăng tâm ngạo mạn thì cũng là hại họ. Cho nên chê bai hay khen ngợi cũng đều dẫn đến đọa lạc.

Bài học hôm nay muốn nói đến việc không nên nói ra điểm xấu của người khác khi chưa hội đủ điều kiện, nếu họ làm việc tốt thì nên khen để khuyến khích người làm việc thiện. Chúng ta phải hiểu muốn khen hay chê người khác thì cần có trí tuệ, không thể tùy tiện mà khen chê. Hòa Thượng nói: “**Người tám gió thổi không động thì chúng ta mới khen. Người tám gió thổi không động thì chúng ta mới nên chê**”. Người có trí tuệ, có công phu tu hành thì mới biết lúc nào nên khen, lúc nào nên chê.

Hòa Thượng nói: “**Tán thán và hủy báng đều dẫn đến đọa lạc**”. Đây thuộc về phạm trù đối với người đã học Phật, đã tu tập. “**Ấn ác dương thiện**”, khen cái tốt, che cái xấu thuộc về phạm trù thế gian, đối với người chưa học Phật, chưa biết tu. Đây là hai phạm trù, hai phạm vi khác nhau. Chúng ta không nên nhầm lẫn mà cần hiểu rõ.

Thế gian này nhiều người làm việc ác. Họ thường xuyên làm việc ác nhưng khi họ khởi tâm làm thiện thì chúng ta nên động viên, khích lệ. Ví dụ họ bất hiếu Cha Mẹ, ngỗ nghịch Cha Mẹ nhưng có những lúc biết quan tâm đến Cha Mẹ thì chúng ta nên nhân cơ hội đó để khen. Hôm trước, tôi đến thăm một gia đình. Họ biết tôi đến thăm để tặng quà. Khi người con rót nước mời khách, anh ấy lấy 3 ly nước giống nhau, đầu tiên mời Mẹ trước, sau đó mời tôi, cuối cùng mời người đi cùng với tôi. Tôi vừa khen vừa nhắc nhở khéo: “*Cụ lớn tuổi rồi, được ở với con trai, có con trai chăm sóc thế này thì tốt rồi! Cha Mẹ chỉ mong có con hiếu hạnh. Phận làm con phải biết hiếu hạnh, hiếu thảo với Cha Mẹ*”.

“**Dương thiện**” là khen cái tốt của người nhưng phải hết sức khéo léo và trí tuệ. Cái tốt đó phải hướng thiện, chánh tâm thì chúng ta mới khen. Nếu cái tốt đó vẫn có tự tư hoặc danh vọng, lợi dưỡng mà chúng ta lại khen thì chẳng khác nào chúng ta đồng tình với họ. Họ toàn nói những lời vọng tưởng của họ, mê hoặc chúng sinh mà chúng ta lại tùy tiện khen họ “*hôm nay thuyết trình hay đấy!*” thì chúng ta lừa gạt chúng sinh.

Trong đạo lý khen chê, Ngài Lý Bình Nam nói: **“Người khen chê phải là người có trí tuệ, có đức hạnh”**.

Tôi giải thích một chút để mọi người không hiểu lầm. **“Ẩn ác”**, che cái xấu không phải là bao che. Chúng ta thấy họ ăn cắp mà chúng ta không thể nhắc thì chúng ta không nên để cho họ nhìn thấy chúng ta. Bởi vì họ nhìn thấy chúng ta rồi sinh ra thù oán. Vì vậy chúng ta tránh đi để họ không nhìn thấy. Nếu họ thích lấy đồ của người khác, trong khi chúng ta thì ngày ngày mang đồ đi tặng thì họ sẽ tự phản tỉnh: **“Mình thì lấy đồ của người khác, ông ấy thì cứ cho tặng vô điều kiện”**. Ngày ngày, khi mang rau củ quả đi tặng, tôi luôn chọn rau củ tươi ngon để dành tặng mọi người, tôi để lại những rau trái xấu hơn để mình ăn. Chúng ta trong vô hình chung đã gián tiếp giáo hóa họ.

“Ẩn ác” không phải là che giấu cái ác, không phải là đồng tình với cái ác mà là chưa đúng cơ hội thì không nên nhắc, không tùy tiện nhắc. Chúng ta phải biết đạo lý này, nếu không thì không những không độ được người ta mà còn tạo thêm oán thù. “Dương thiện” là trong vô số việc ác mà họ làm, chỉ có một việc tốt hiếm hoi thì chúng ta nhắc đến việc tốt mà họ đã làm. Chúng ta không tùy tiện khen để không tạo sự hiểu lầm. Ví dụ, họ chuyên đi đào đất lấn chiếm. Một lần họ đắp đất làm bờ trên đường đi công cộng ở gần nhà của họ. Tôi nói: “Hôm nay anh làm công tác xã hội! Tốt quá!”

Chúng ta là những người học Phật, học Văn hóa truyền thống thì phải có tầm nhìn xa trông rộng, phải có cái nhìn trí tuệ. Chúng ta chỉ làm những việc chân thật mang lại lợi ích cho chúng sinh, chân thật lợi ích cho quốc gia, cho dân tộc. Nơi nào không tốt thì chúng ta không đến. Nếu chúng ta đến những nơi không tốt thì chúng ta vô tình đã khẳng định họ. Đối với những buổi lễ, những buổi tiệc tùng, chúng ta phải hết sức cẩn trọng. Một lần, tôi được mời sang Mỹ để giảng. Tôi đi gần 8 tiếng đồng hồ mới đến nơi đó. Nhìn từ xa, tôi thấy họ treo những lá cờ không phù hợp, tôi liền quay về, không tham gia buổi giảng ở đó nữa.

Ở nước ngoài, nhiều siêu thị của Nhật Bản không có nhân viên bán hàng. Khách hàng tự lựa chọn mặt hàng cần mua rồi tự động thanh toán qua thẻ. Trong siêu thị đó có dòng chữ bằng tiếng Việt: **“Ở đây có camera quan sát”**. Thầy Thái nói, trong Thánh đường ở Pari có hàng chữ viết bằng tiếng Hoa: **“Xin giữ yên tĩnh! Đừng nói ồn ào!”**. Họ viết cho ai đọc vậy?

Ngài Lý Bình Nam nói với Hòa Thượng: **“Thứ nhất, ông không được tán thán người khác! Thứ hai, ông không được chê bai người khác!”**. Đạo lý **“ẩn ác dương thiện”** là nói về người thế gian. **“Ẩn ác”** không phải là bao che, bưng bít mà chúng ta không nhắc tới vào thời điểm không phù hợp, chờ cơ hội tốt nhất thì ta mới nhắc, không tùy tiện nhắc. Người ta làm ác đa đoan, quá nhiều việc sai trái, nhưng có lúc cũng làm được việc tốt thì chúng ta nhắc đến việc tốt đó. Ngày nay, người ta ít nói đến việc tốt, việc xấu thì họ bới móc, nói ra hết. Điều này khiến cho nhiều người trở nên e dè, không muốn làm từ thiện nữa. Có Nhà Chùa mỗi tháng hai lần nấu cơm hỗ trợ bệnh viện, quanh năm làm từ thiện như vậy. Một hôm, Thầy Chùa gọi điện nói với tôi: **“Tôi không muốn nấu cơm làm từ thiện nữa vì không muốn người ta nói lời ra tiếng vào. Nếu người ta nói tôi vận động tiền làm từ**

thiện thì phiền phức lắm. Vì Thầy là nhà tài trợ nên tôi báo cho Thầy biết là tôi dùng số tiền còn lại để mua bình nóng lạnh tặng bệnh viện”.

Tôi rất chấn động khi nghe trên báo chí nói: **“Trong thời kỳ Covid này, bệnh nặng hơn Covid là bệnh sợ trách nhiệm”**. Thật ra chúng ta không vận động, không xin xỏ ai. Chúng ta cứ nghĩ đến người người dân nghèo khổ và giúp họ với tâm chân thành là được. Nếu làm với tâm trục lợi, tâm mong cầu lợi dưỡng thì không đúng. Nhà Phật nói **“Thành ý phải chánh tâm”**. Bác Hồ dạy: **“Chí công vô tư”**. Chúng ta làm với tâm chân thành, không mong cầu bất cứ thứ gì. Tôi làm nhiều việc thiện nhưng không ai biết tôi làm. Nếu họ hỏi ai làm thì nói là **“Hệ thống Giáo dục Khai Minh Đức”**.

Hòa Thượng nói: **“Người xưa dạy chúng ta ẩn ác dương thiện là tán thán, khen ngợi điểm tốt của chúng sanh. Chúng ta nhìn thấy mặt xấu thì không nên nói vì nếu nói không đúng lúc sẽ trở thành oán thù. Chúng ta để họ tự phản tỉnh, tự sám hối. Đây là nuôi dưỡng hậu đạo, nuôi dưỡng tâm đạo của chính mình”**.

Người thế gian gần như khởi tâm động niệm đều là tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng, hưởng thụ năm dục sáu trần, tham sân si mạn. Những việc thiện, những việc tốt mà hiếm khi họ làm thì khi có cơ hội, chúng ta nhắc đến. Có những người làm sai trước mặt tôi nhưng tôi không nói ngay vì lúc đó họ chưa thể tiếp nhận được. Có khi 2 năm sau, 4 năm sau tôi mới nói. Khi nào họ đủ sức để tiếp nhận thì tôi mới nói.

Hòa Thượng rất từ bi dạy bảo và giải thích để chúng ta hiểu đúng **“ẩn ác dương thiện”**. **“Dương” là tán dương. Người ta có chỗ tốt thì chúng ta tán thán. Người ta có chỗ xấu thì chúng ta không nhắc đến, khi có cơ hội phù hợp thì chúng ta mới nhắc đến. Nếu chúng ta có thể làm như vậy thì phong khí xã hội nhất định sẽ dần dần thuần hậu”**.

Hòa Thượng nói: **“Có những kẻ tạo ác thì khắp nơi đều nhắc đến. Những việc làm tốt thì không ai nhắc đến. Làm tốt thì không thấy nổi tiếng mà làm xấu thì quá nổi tiếng!”**. Ở nước ngoài, có một người mang xăng đi đốt khắp nơi trong một thành phố lớn. Trong lúc đang tưới xăng thì anh ta bị cảnh sát bắt. Cảnh sát hỏi: **“Tại sao anh làm như vậy?”**. Anh ta trả lời: **“Tôi muốn nổi tiếng”**.

Cho nên, chúng ta nhìn thấy mặt tốt của người thì nên khen ngợi, nhìn thấy mặt xấu của người thì không nhắc đến mà để họ tự phản tỉnh quay đầu. Chúng ta làm ra việc tốt để gián tiếp nhắc nhở họ. Một người chuyên làm việc ác, nhưng có lúc sẽ làm việc tốt. Chúng ta khen ngợi việc tốt đó của họ, không nhắc đến việc xấu của họ. Họ dần dần sẽ nhận ra và sinh tâm hổ thẹn vì thấy chúng ta biết rõ việc xấu của họ mà chúng ta không nhắc đến. Họ sẽ dần dần phản tỉnh, tự thay đổi để làm mới.

Hòa Thượng nói: **“Thực tế mà nói, xã hội ngày nay hoàn toàn trái ngược. Phàm những người làm việc tốt thì người ta không nhắc đến, thông tin đại chúng quá hạn chế nói đến người tốt việc tốt. Các trang tin tức ngày ngày nhắc đến việc xấu thì vô hình chung đã khích lệ cái ác”**.

Những buổi lễ tri ân Cha Mẹ cảm động lòng người như vậy nhưng nếu nhìn vào số lượt người xem thì có khi muốn thoái tâm. Nhân lực, tài lực để tổ chức những buổi lễ đó rất lớn. Lễ tri ân Cha Mẹ ở Đà Nẵng sau một năm mà chưa có đến 1000 lượt xem. Việc chân thật tốt thì ít người nhắc đến. Việc xấu ác thì họ thêm mắm thêm muối cho ly kỳ rồi phổ biến khắp nơi, thậm chí người ta còn tô vẽ, mô tả chi tiết quy trình làm việc xấu, vô tình dạy người ta biết cách làm việc xấu. Việc xấu thì bị nhắc đến quá nhiều, việc tốt thì ít ai nhắc đến khiến cho người ta càng cảm thấy mờ mịt. Hòa Thượng nói: **“Đây là chẳng khác nào mình khích lệ cái ác”**.

Người xưa dạy **“ấn ác dương thiện”** là tu dưỡng đức hạnh của chính mình, làm an định xã hội. Nhà Phật rất chú trọng sự giáo dục này. Giáo dục của Phật Đà trước tiên chính là giúp đỡ mọi người sinh khởi tâm thiện, khuyến khích mọi người hướng thiện, làm việc thiện.

Hòa Thượng nói: **“Người này làm nhiều việc ác, nhưng có làm một chút việc tốt. Khi chúng ta gặp họ thì chúng ta tán thán việc tốt mà họ làm, không nhắc đến việc xấu mà họ làm. Con người này nhận được sự khích lệ, họ sẽ biết quay đầu, sẽ biết làm việc tốt”**.

Chúng ta dụng tâm khen để khơi dậy đức tính tốt của họ, chứ không khen để lấy lòng, không khen để tạo mối quan hệ. **“Ấn ác dương thiện”** trước tiên phải từ chính mình mà làm, sau đó ảnh hưởng đến mọi người xung quanh. Nếu như người người đều có thể giúp đỡ người khác sinh khởi tâm thiện thì tự nhiên có thể làm cho phong khí xã hội sẽ được thay đổi, như vậy có thể tạo phước cho xã hội, tạo phước cho chúng sinh. Họ làm việc xấu là việc của họ. Chúng ta tích cực làm việc tốt, chí công vô tư mà làm thì xã hội sẽ dần nhận ra.

Chúng ta chê bai, chỉ trích quá nhiều khiến cho họ không dám làm việc thiện. Cuối cùng chúng sanh khổ nạn cần được giúp đỡ, cần được hỗ trợ kịp thời thì lại không được giúp đỡ. Tôi rất cảm xúc khi thấy những tấm hình chụp cảnh người dân khóc khi nhận được gạo cứu trợ. Họ ở vùng sâu vùng xa gần biên giới. Đường đi đến đó quá khó khăn nên họ ít nhận được sự cứu trợ.

“Cha Mẹ gọi, trả lời ngay

Cha Mẹ bảo, chớ làm biếng”.

Cha Mẹ ở đây là Tổ quốc, là chúng sanh. Trong lúc toàn quốc chúng ta đang bị dịch bệnh thì cần lắm những nhà hảo tâm chung vai gánh vác với quốc gia. Bác Hồ đã dạy: **“Tuổi nhỏ làm việc nhỏ, tùy theo sức của mình”**. Chúng ta không giàu có, chỉ có một chút tiền thì cứ giúp đỡ bằng chút tiền đó với tinh thần **“lá lành đùm lá rách”**, lá rách ít đùm lá rách nhiều. Quốc gia phải đối mặt với thù trong giặc ngoài, rất cần đến sự san sẻ của đồng bào cả nước. Những Cô giáo của Mầm non Khai Trí Quảng Trị họ biết nơi nào thực sự cần giúp đỡ nên đã đến tận nơi để giúp đỡ họ. Đây là việc làm rất thiết thực.

Hòa Thượng nói: **“Nếu như mọi người biết giúp người khác sinh khởi tâm thiện thì tự nhiên phong khí xã hội sẽ dần dần tốt hơn, như vậy thì chúng ta đang tạo phước lành. Khi chúng ta tiếp xúc với mọi người,**

chúng ta phải khơi dậy tánh giác của người, giúp người sanh khởi thiện tâm. Chúng ta phải bắt đầu làm từ những việc này. Chúng ta đừng làm cho người ta mất đi thiện tâm”.

Thế gian này rất khổ. Nhà Phật nói đến “**Bát khổ**”: “**Sinh khổ, lão khổ, bệnh khổ, tử khổ, ái biệt ly khổ, cầu bất đắc khổ, oán tắng hội khổ, ngũ uẩn xí thanh khổ**”. Ngoài ra còn có thiên tai dịch bệnh, trùng trùng những nỗi khổ. Cái khổ nữa là ngu si vô trí, không phân biệt được phải trái, tốt xấu, chánh tà.

Hòa Thượng nói: “**Ấn ác dương thiện nghĩa là gì? Phải làm từ nơi chính bản thân mình, mình phải làm ra được rất nhiều việc tốt. Tất cả khởi tâm động niệm của mình đều phải vì lợi ích cho xã hội, cho cộng đồng, không phải vì lợi ích của chính mình**”. Khi chính mình làm tốt rồi thì chúng ta khởi phát giác tánh của người, khởi thiện tâm của người. Hòa Thượng nói: “**Hoàn thiện chính mình để ảnh hưởng chúng sanh**”. Khi chúng ta đã làm việc tốt thì người khác sẽ học tập làm theo.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!